

Analýza mzdové, věkové a vzdělanostní struktury pracovníků knihoven v České republice 2003 - 2004

Vážené dámy a pánové,

V roce 1999 provedla Národní knihovna ČR analýzu mzdové, věkové a vzdělanostní struktury pracovníků knihoven v ČR a s jejími výsledky seznámila nejširší veřejnost na řadě akcí, v periodickém tisku i několika sbornících. Analýza i možnost využití jejích výsledků v řídicí, analytické i koncepční práci byla vysoce hodnocena odbornou veřejností a bylo doporučeno ji pravidelně opakovat. Od analýzy uplynulo 5 let, změnil se katalog prací a v letošním roce byl ve většině knihoven zaveden systém 16 platových tříd. Z tohoto důvodu byla Národní knihovna ČR v letošním roce pověřena Ministerstvem kultury zpracováním nové analýzy.

Zasíláme Vám tedy dotazník týkající se personální problematiky v českých knihovnách, a to z hlediska věkové struktury, kvalifikace a potřeb dalšího vzdělávání, současné situace v zařazení zaměstnanců podle nového systému a jejich odměňování.

Stejně jako bylo výsledků předchozího šetření využito mimo jiné pro přípravu katalogu prací, chtěli bychom nových výsledků využít např. k porovnání a event. korigování chybného zařazení pracovníků, změně katalogu prací či k jednání s MPSV apod. Podklady budou rovněž využity pro další analýzy v personální oblasti, pro zpracování koncepce celoživotního vzdělávání, pro zaměření dotačních programů i pro další jednání s řídicími orgány (MK ČR, kraje, obce), odbornými školami, odborovým svazem pracovníků knihoven a dalšími orgány.

Jsme si vědomi toho, že vyplnění dotazníku nebude právě jednoduché. Přesto Vás prosíme, abyste jeho vyplnění věnovali co možná největší pozornost a péči. Včasné a přesné vyplnění dotazníku bude mít opět význam pro řadu dalších připravovaných kroků v personální oblasti, které může pozitivně ovlivnit.

Důvěrnost všech uvedených údajů je garantována a bez souhlasu knihovny nebudou nikde zveřejněny individuální údaje.

Dotazník je možné vyplnit prostřednictvím webového formuláře http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=04_Analyza.htm. Toto elektronické vyplnění je preferovaná forma, přesto však prosíme: při využití této varianty vyplněný dotazník zároveň vytiskněte a s podpisem statutárního zástupce instituce zašlete na níže uvedenou adresu. Na této webové stránce naleznete další informace k průzkumu.

Pokud Vám činí vyplnění webového formuláře jakékoliv potíže, vyplňte prosím dotazník v papírové podobě (formulář přikládáme) a zašlete rovněž na níže uvedenou adresu.

S dotazy se obraťte na Zlatu Houškovou, tel. 221663330, fax 221663175, e-mail: zlata.houskova@nkp.cz

Děkujeme Vám za spolupráci v zájmu všech českých knihoven a prosíme Vás o dodržení termínu vrácení vyplněných dotazníků: **do 15.10.2004** na adresu:

Národní knihovna ČR
k rukám Zlaty Houškové
Klementinum 190
110 00 Praha 1

S pozdravem

PhDr. Vít Richter v. r.

náměstek ředitele Národní knihovny ČR

Mgr. Blanka Koubová

vedoucí oddělení knihoven Ministerstva kultury

POZOR: RÁMEČKY NA PRAVÉ STRANĚ DOTAZNÍKU OPATŘENÉ ČÍSLEM SLOUŽÍ PRO POČÍTAČOVÉ ZPRACOVÁNÍ, A PROTO JE PONECHTE NEVYPLNĚNÉ

1. Identifikační údaje

Název knihovny:		<input type="text"/>	1
Adresa včetně PSČ:		<input type="text"/>	2
Kraj:	Evidenční č. knihovny:	<input type="text"/>	3-4
Tel.:	Fax:	<input type="text"/>	5
E-mail:	Ředitel/vedoucí:	<input type="text"/>	6-7

2. Druh knihovny: (zakroužkujte přiřazené číslo)

1.	obecní (místní) knihovna	☐	8
2.	městská knihovna v městě do 5 000 obyvatel		
3.	městská knihovna v městě 5 001 - 20 000 obyvatel		
4.	městská knihovna v městě 20 001 - 100 000 obyvatel		
5.	městská knihovna v městě nad 100 000 obyvatel		
6.	krajská knihovna (+ MZK a NK ČR)		
8.	ústřední specializovaná knihovna (STK, NLK, ÚZLK, KNM, NPKK, KPČR)		
9.	vysokoškolská knihovna		
10.	knihovna ústavu AVČR (včetně KNAV) či jiného výzkumného ústavu		
11.	lékařská knihovna (nemocnice, poliklinika, ústav a j. zdravotnická zařízení)		
12.	knihovna muzea či galerie		
13.	jiná specializovaná knihovna		

3. Základní statistické údaje o knihovně za rok 2003 (dle statistického výkazu)

Počet knihovních jednotek celkem:	<input type="text"/>	9
Počet výpůjček/rok:	<input type="text"/>	10
Počet registrovaných čtenářů/rok:	<input type="text"/>	11
Počet návštěvníků/rok:	<input type="text"/>	12

4. Údaje o počtu pracovníků

Poznámka: za odborné knihovnické profese považujte v celém dotazníku pracovníky vykonávající statutární činnost nebo pracovníky, kterým přísluší platový tarif podle stupnice platových tarifů uvedené v příloze č. 2 k nařízení vlády č. 330/2003 o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě.

	2003	2004	
Počet zaměstnanců - systemizovaných míst celkem	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Z toho	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
1. Odborných knihovnických	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Ostatních odborných THP (např. pracovníci ekonomických útvarů, zabezpečujících technickou podporu)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. Ostatních pracovníků (dělnické profese)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

5. Odborní pracovníci - knihovníci (stálý pracovní poměr) - Stav v roce 2003

Specifikujte údaje z otázky č. 4, řádek označený číslem 1.

Věk	Počet žen	Počet mužů		
18-30 let				21-22
31-40 let				23-24
41-50 let				25-26
51-60 let				27-28
nad 60 let				29-30
Celkem				31-32

6. Odborní pracovníci - knihovníci (stálý pracovní poměr) - Stav v roce 2003

Specifikujte údaje z otázky č. 4, řádek označený číslem 1.

Nejvyšší dosažené vzdělání	Počet	
základní škola		33
úplné střední všeobecné		34
úplné střední odborné knihovnické		35
úplné střední odborné neknihovnické		36
vyšší odborné knihovnické		37
vyšší odborné neknihovnické		38
vysokoškolské bakalářské knihovnické		39
vysokoškolské bakalářské neknihovnické		40
vysokoškolské magisterské knihovnické		41
vysokoškolské magisterské neknihovnické		42

7. Kolik odborných knihovnických pracovníků je v knihovně zaměstnáno více než 10 let? (tj. od 1.1.1994 do 31.12.2003)

Ženy		43
Muži		44

8. Uveďte, kolik procent z celkového počtu pracovníků knihovny je schopno běžně využívat následující počítačový software a informační technologie. Použijte kvalifikovaný odhad.

	%	
Automatizovaný knihovnický systém		45
Windows		46
Textový editor (např. Word..)		47
Tabulkový procesor (např. Excel)		48
Grafický editor		49
Prezentační programy (PowerPoint...)		50
Databáze (Access apod.)		51
E-mail		52
Internet vyhledávání (www...)		53
Tvorba webových stránek		54
Rešerše z databází a el. informačních zdrojů		55

9. Kde získali pracovníci vaší knihovny kvalifikaci pro tyto činnosti ?

Uveďte pořadím 1 – 6 podle intenzity (příklad: 1 = nejmenší počet pracovníků; 6 = největší počet pracovníků, nevyplněno = není využíváno)

	Škola	Samostudium	Zaškolení v knihovně	Dodavatel systému	Vzdělávací centra knihoven	Školící agentura	Jinak	
Automat.knih.systém								56
Windows								57
Textový editor								58
Tabulkový procesor								59
Grafický editor								60
Prezentace								61
Databáze								62
E-mail								63
Internet - www								64
Tvorba web. stránek								65

10. Kdo by měl podle vašeho názoru zajišťovat toto vzdělávání pro pracovníky knihoven ?

(zakroužkujte číslo v každém řádku)

	ANO	NE	
Odborná škola	1	2	66
Národní knihovna ČR	1	2	67
Krajská knihovna	1	2	68
Pověřená knihovna	1	2	69
Ústřední specializovaná knihovna	1	2	70
Knihovnický spolek	1	2	71
Odborná firma	1	2	72
Jinak	1	2	73

11. Pociťujete nějaké problémy na straně nabídky vzdělávacích aktivit pro vaši knihovnu ?

(zakroužkujte číslo v každém řádku)

	ANO	NE	
Nedostatečná nabídka možností v místě	1	2	<input type="text"/> 74
Přílišná finanční náročnost nabízených aktivit	1	2	<input type="text"/> 75
Přílišná časová náročnost nabízených aktivit	1	2	<input type="text"/> 76
Absence systematické nabídky vzdělávání	1	2	<input type="text"/> 77
Absence nabídky speciální (oborové)	1	2	<input type="text"/> 78
Jiné	1	2	<input type="text"/> 79

Jiné, uveďte.....

12. Úroveň jazykových znalostí pracovníků vaší knihovny považujete za

(zakroužkujte číslo)

1.	Optimální	<input type="text"/> 80
2.	Dobrou	
3.	Dostatečnou	
4.	Nevyhovující	

13. Kolik pracovníků knihovny ovládá aktivně cizí jazyky? Uveďte počet

	Počet	
Angličtina	<input type="text"/>	81
Němčina	<input type="text"/>	82
Francouzština	<input type="text"/>	83
Ruština	<input type="text"/>	84
Jiný	<input type="text"/>	85

14. Podporuje knihovna nebo její zřizovatel rozšiřování kvalifikace

Forma podpory - v případě poskytnutí podpory запиšte číslo 1, jinak ponechte volné

	Finančně	Poskytování volna	Motivace pracovníků	
Výuka jazyků	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> 86
Práce s IT	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> 87
Profesní vzdělávání	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> 88

15. Která témata dalšího vzdělávání pracovníků knihoven považujete v současné době za nejdůležitější? Z každé skupiny vyberte stanovený počet témat.

SKUPINA A - základní knihovnické činnosti

Vyberte maximálně 5 témat a označte je pořadím důležitosti (1 = nejdůležitější téma až 5)

Téma	Pořadí důležitosti	
Vývoj a řízení sbírek (knihovní fond a elektronické zdroje)		89
Jmenná katalogizace včetně AACR2, MARC 21		90
Katalogizace speciálních dokumentů		91
Věcná katalogizace, Konspektus		92
Správa tezaurů		93
Autority		94
Práce s databázemi – tvorba, vyhledávání, rešerše		95
Organizace fondu		96
Ochrana fondu		97
Výpůjční služby a systémy		98
Referenční a informační služby		99
Služby speciálním skupinám uživatelů (děti, národnostní skupiny, osoby s handicapem, nezaměstnaní aj.)		100
Meziknihovní služby a dodávání dokumentů		101
Marketing služeb		102
Vzdělávací funkce knihoven		103
Informační výchova uživatelů včetně práce s IT		104
Komunitní role knihoven		105
Knižní kultura		106
Literatura (teorie, dějiny)		107
Čtenářství		108
Jiné:		109
		110
		111
		112
		113

SKUPINA B - management

Vyberte maximálně 3 témata a označte je pořadím důležitosti (1 = nejdůležitější téma až 3)

Téma	Pořadí důležitosti	
Analýza cílů a procesů v instituci, rozhodování		114
Strategie a řízení procesu změny		115
Fundraising, ekonomika podniku		116
Příprava projektů a žádostí o dotace		117
Kooperace knihoven		118
Komunikace v organizaci		119
Týmová spolupráce		120
Public Relations		121
Personální management		122
Jiné:		123
		124
		125

Skupina C - informační technologie

Vyberte maximálně 3 témata a označte je pořadím důležitosti (1 = nejdůležitější téma až 3)

Téma	Pořadí důležitosti	
Textové editory		126
Tabulkové procesory		127
Tvorba a správa webových stránek		128
Vyhledávací nástroje a informační zdroje na Internetu		129
Digitalizace		130
Automatizovaný knihovnický systém		131
Práce systémového knihovníka		132
Základy hardware		133
Jiné		134
		135
		136

16. Celkové náklady na platy na činnost knihovny (bez OON a odvodů na pojištění) za 1. pololetí let 2003 a 2004

	Kč	
Rok 2003 – 1. pololetí		137
Rok 2004 – 1. pololetí		138

17. Kolika pracovníkům se v roce 2004 změnil celkový plat oproti roku 2003? Srovnajte 1. pololetí let 2003 a 2004?

	Počet pracovníků	
Plat ze 1. pololetí se zvýší		139
Plat za 1. pol. zůstane beze změny		140
Plat za 1. pololetí se sníží		141

Vysvětlivky k následujícím tabulkám:

Tabulky otázky č. 18 a 19 vyplní pouze knihovny, které pro odměňování pracovníků používají nový šestnáctitřídní katalog prací určený pro zaměstnance ve veřejných službách a správě.

Vyplňuje se průměrný měsíční plat bez ostatních osobních nákladů (tj. dohod o provedení práce a pracovní činnosti apod.). Uvádí se průměrné údaje za celou skupinu zaměstnanců zařazených do příslušných platových tříd.

Neuvádí se skutečné fyzické osoby, ale přepočtený počet zaměstnanců na plný úvazek. Stejným způsobem se průměrují i ostatní údaje – každý údaj je vždy přepočtený na měsíc a rok na jednoho přepočteného zaměstnance.

Uvádí se měsíční průměr platového tarifu tj. částky platu očištěné od všech pohyblivých složek

Průměrný celkový plat zahrnuje tarif a pohyblivé složky mzdy (tj. osobní příplatky, příplatky za vedení, další plat apod.)

POZNÁMKA: U TĚCHTO OTÁZEK VYPLŇUJTE ÚDAJE DO OKÉNEK OPATŘENÝCH OZNAČENÝCH PRŮBĚŽNÝM ČÍSLEM

18. Zařazení pracovníků knihovny do tříd a průměrné platy za 1. pololetí roku 2003 (odborní i techničtí pracovníci, dělnické profese dohromady)

Třída	1	2	3	4	5	6
Přepočtený stav zaměstnanců	142	145	148	151	154	157
Průměrný měsíční tarifní plat	143	146	149	152	155	158
Průměrný měsíční celkový plat	144	147	150	153	156	159

Třída	7	8	9	10	11	12
Přepočtený stav zaměstnanců	160	163	166	169	172	175
Průměrný měsíční tarifní plat	161	164	167	170	173	176
Průměrný měsíční celkový plat	162	165	168	171	174	177

19. Zařazení pracovníků do tříd a průměrné měsíční platy za 1. pololetí roku 2004

A – KNIHOVNÍCI - odborní pracovníci knihovny, kterým přísluší platový tarif podle stupnice platových tarifů uvedené v příloze č. 2 k nařízení vlády č. 330/2003 o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě

Třída	1	2	3	4	5	6	7	8
Přepočtený stav zaměstnanců	178	181	184	187	190	193	196	199
Průměrný měsíční tarifní plat	179	182	185	188	191	194	197	200
Průměrný měsíční celkový plat	180	183	186	189	192	195	198	201

Třída	9	10	11	12	13	14	15	16
Přepočtený stav zaměstnanců	202	205	208	211	214	217	220	223
Průměrný měsíční tarifní plat	203	206	209	212	215	218	221	224
Průměrný měsíční celkový plat	204	207	210	213	216	219	222	225

19. Zařazení pracovníků do tříd a průměrné měsíční platy za 1. pololetí roku 2004

B – OSTATNÍ PRACOVNÍCI knihovny, kterým přísluší platový tarif podle stupnice platových tarifů uvedené v příloze č. 1 k nařízení vlády č. 330/2003 o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě

Třída	1	2	3	4	5	6	7	8
Přepočtený stav zaměstnanců	226	229	232	235	238	241	244	247
Průměrný měsíční tarifní plat	227	230	233	236	239	242	245	248
Průměrný měsíční celkový plat	228	231	234	237	240	243	246	249

Třída	9	10	11	12	13	14	15	16
Přepočtený stav zaměstnanců	250	253	256	259	262	265	268	271
Průměrný měsíční tarifní plat	251	254	257	260	263	266	269	272
Průměrný měsíční celkový plat	252	255	258	261	264	267	270	273

19. Zařazení pracovníků do tříd a průměrné měsíční platy za 1. pololetí roku 2004

C – PRACOVNÍCI KNIHOVNY, kteří byli zařazeni jako úředníci správního úřadu nebo úředníci územně

samosprávného celku, kterým přísluší platový tarif podle stupnice platových tarifů uvedené v příloze č. 4 k nařízení vlády č. 330/2003 o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě

Třída	1	2	3	4	5	6	7	8
Přepočtený stav zaměstnanců	274	277	280	283	286	289	292	295
Průměrný měsíční tarifní plat	275	278	281	284	287	290	293	296
Průměrný měsíční celkový plat	276	279	282	285	288	291	294	297

Třída	9	10	11	12	13	14	15	16
Přepočtený stav zaměstnanců	298	301	304	307	310	313	316	319
Průměrný měsíční tarifní plat	299	302	305	308	311	314	317	320
Průměrný měsíční celkový plat	300	303	306	309	312	315	318	321

Na samostatný list uveďte problémy se kterými jste se setkali při zařazování pracovníků podle nového katalogu prací. Uveďte také návrhy na změny a další připomínky k dotazníku.

Dotazník vyplnil:

Kontakt: tel., e-mail:

Datum:

Podpis ředitele nebo vedoucího knihovny: